

ƏLİ BƏY AZƏRİ

BAŞDAŞINDAKI ŞƏKİL

(hekayə)

Dünya Azərbaycanlılarının illik ümumiyyətlə gənliyinə

İran tərəfin gömrük məntəqəsini keçəndən sonra əlli-altmış addım gedib dayandım. Günəşdən qorunmuş kimi əlimi gözlərimin üstünə tutdum - bu, mənim adətیمیdi, gün oldu, olmadı baxanda belə eliyirdim. İndi də orazidə sura ilə, sırasız dayanan məşinlərə göz gözdirdim.

-Təbriz...

-Ərdəbil...

-Əhər...

Dəlləllərin bir-birinə qarışan səsi baş-beynimi apardı. Lap istədim əllərim ilə qulaqlarımı tıxayım, həmişə qarmaqarışq yerlərdən kənar gözərdim, səs-küyü heç uşaqlıqdan xoşlamazdım. Həyatımda bir neçə dəfə belə yerlərə tuş gəlsəm də öyrəşə bilmirdim, haray-həşir, vurçatlasın mənlilik deyildi. Tez bir tanış məşin tapıb aradan çıxmaq, bu qaraguruhçu dəlləllərin baş-beynimi aparacaq qarğa-quzğun səslərindən canımı qurtarmaq istəyirdim.

Tanış deyəndə ki, başqa bir ölkədə mənim nə tanış məşinim olacaqdı? Burda - aləmin bir-birinə qarışdığı, beş tımən qazanc yolunda qonşusunun da hülqumunu üzməyə, ayaqlarının altına salıb tapdalamağa hazır olan yüzlərlə "ac-yalavac"ın arasında kimi tanıyırdım?

İrana gedişim üçüncü, ya dördüncü dəfəydi, deyiş yadımda deyildi. İlk dəfə Xudafərindən, qalan vaxtları Biləsuvarından keçmişdim. Heç hansında problemim olmamışdı, gedəndə də, gələndə də rahatlıqla adlanmışdım, basırığa, cığan-vığana düşmə-

mişdim. Amma nədənsə, bu dəfə yaman ehtiyat edirdim. Elə bildirdim ki, biz tərəfi adlasam da İran tərəfi keçə bilməyəcəyəm. Gömrük işçiləri nəyi isə bəhanə gətirib məni saxlayacaq, saatlarla sorğu-suala tutub zəhləmi tökəcək, sonra da geri qaytaracaq, qoymayacaq gedib niyyətimi hasil etləyim.

İncəvara, bu dəfə də rahatlıqla keçdim, heç bir əngəl-filan olmadı.

...Məndən altmış-yetmiş metr aralıda dayanmış bir məşin diqqətimi çəkdi. Şüşəsində bizim dilde, yəni latın əlifbası ilə "Culfa" yazılmışdı. Görən kimi tanışını, qohumunu tapmış adam tək sevindim. Neçə dəfə gedib-gəlməyimə baxmayaraq İran hərlərinə alışa bilmirdim. Heç danışqlarına da alışamırdım, baxmayaraq ki, eynən bizim kimi danışdırlar, amma bir az sözləri uzadırdılar. Kəndə kişilər demiş, o taydakılara quşum qonmurdu...

Gəlmə olduğumu görüb hər tərəfdən üstümə düşdülər. Çağırmaqlarına baxmayaraq əhəmiyyət vermədən məşinlərin arası ilə keçib gətdim. Arada hətta biri qolumdan tutub dartdı.

-Babaamm, haraa belə tələsirsən? İndi səni hara gonlun istəsə aparacaq. Tez və rahat... Day bizi bəyənəyib yanımdan niyə düz keçirsən?

Çənə döyməmək, onsuz da başa düşməyəcək, ya da başa düşmək istəməyəcəkdə deyə uzun-uzadı nəyi isə izah etməmək, özümün də zəhləmi tökmək xətrinə yavaşca qolunu kənara itələyib yoluma davam etdim.

